

Corsa nr. 26B.04391

Regels voor Omgevingsplan over donker en licht

Inhoud

Inleiding.....	2
Samenvatting	2
Aanleiding	3
Proces.....	5
Voorstel regels	6
Toelichting algemeen	8
Toelichting per artikel.....	10
Zoneringskaart licht en donker	13

Inleiding

Duisternis is één van de omgevingskwaliteiten van de gemeente Veere. De Manteling bij Oostkapelle is één van de donkerste plekken in Zeeland. Toch zien we dat de nachten steeds lichter worden. We lopen regelmatig tegen grenzen aan van wat fijn en gezond is. De gemeente heeft als doel het beschermen van het donkere landschap, natuur, de zichtbare sterrenhemel en het verminderen van energiegebruik. We behouden en versterken de omgevingskwaliteit duisternis en voorkomen of beperken lichthinder, ook voor onze gezondheid.

In januari 2018 stelde de gemeenteraad van Veere het Beleid voor Donker in de kuststrook en Natura2000 gebieden vast. En met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024, kreeg de gemeente meer bevoegdheden om regels voor licht en donker te maken. We willen nu regels maken voor licht/donker die in het Omgevingsplan komen te staan.

Samenvatting

De regels gaan over:

Voor bedrijven en particulieren:

- zorgplicht lichthinder voor particulieren en bedrijven (bestaand)
- beschermingszone rondom de sterrenwacht Astronomy Project aan de Duinbeekseweg in Oostkapelle met verbod voor naar boven gericht kunstlicht na 23.00 uur (nieuw);
- verbod op skybeamers/lichtshows zonder vergunning (nieuw);

Voor alleen bedrijven (milieubelastende activiteiten):

- Duidelijke koppeling dat we lichthinder voor bedrijven toetsen aan de Landelijke Richtlijn Lichthinder en bij wijziging van verlichting een lichtplan opvragen bij bedrijven in natuurgebieden en bij bedrijven die veel licht uitstralen zoals een supermarkt of tankstation) (bestaand)
- Verbod op reclameverlichting in buitengebied (bestaand)
- Reclameverlichting en showroomverlichting uit tussen 23.00 en 7.00 uur, uitzondering voor bedrijven die open zijn in die tijd (bestaand als advies/richtlijn, nieuw als regel)
- Verlichting voor sport in de buitenlucht standaard uit om 23.00 uur (bestaand)

Algemeen:

- Vaststelling van zonering gebieden donker/licht in de hele gemeente, volgens de gebiedsindeling en gebiedskenmerken uit de Landelijke Richtlijn Lichthinder

We stellen voor de regels voor donker en licht in concept vast te stellen en deze ter inzage te leggen voor reacties en zienswijzen. De gemeenteraad besluit definitief over de regels. Uiteindelijk nemen we de regels in het Omgevingsplan op, dan gelden ze.

Aanleiding

Het is nodig regels vast te stellen voor donker en licht, omdat:

1. We een keuze moeten maken over het Programma Overgedragen Milieuregels Omgevingswet (voorheen bruidsschat):
Milieuregels voor donker en licht waren voor bedrijven landelijk geregeld in het Activiteitenbesluit. Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Onder de Omgevingswet zijn de regels voor donker en licht voor bedrijven tijdelijk onder gebracht in het Programma Overgedragen Milieuregels Omgevingswet (voorheen bruidsschat). Dit is een tijdelijk omgevingsplan van rechtswege. De gemeenteraad heeft tot en met 2031 om deze regels, al dan niet gewijzigd, op te nemen in het gemeentelijke Omgevingsplan. De eerder geldende zorgplicht uit het Activiteitenbesluit voor donker en licht is minder specifiek omgezet in de bruidsschat. Dit maakt ze op dit moment ook lastiger handhaafbaar in de praktijk.
2. We het Beleid voor Donker moeten omzetten in regels:
De gemeenteraad stelde in 2018 een Beleid voor Donker in de kustzone en natura 2000 gebieden vast. Dit beleid geldt voor alle verlichting in het gebied. Dus ook voor bedrijven, particulieren en openbare verlichting. Met de komst van de Omgevingswet moet dit beleid geborgd worden met regels in het gemeentelijke Omgevingsplan.
3. We Zeeuws hebben afgesproken duisternis beter te beschermen:
Naar aanleiding van de motie Stop onnodige verlichting (2021) onderzocht de Provincie welke mogelijkheden er zijn om lichthinder terug te dringen en zo duisternis te bevorderen. De provincie heeft daarom de Werkgroep Licht en duisternis Zeeland opgestart om samen met gemeenten en andere betrokken partijen gezamenlijk Zeeuws beleid op te stellen en daar uitvoering aan te geven. Onder andere Zeeuwse gemeenten, het Waterschap en de Provincie Zeeland werken nu samen aan gezamenlijke afspraken voor Zeeland over duisternis en licht. Bestuurlijke afstemming verloopt via het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO). Het Plan van aanpak Samenwerking licht en duisternis Provincie Zeeland werd in oktober 2024 door Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten aangeboden (zie links).
https://www.zeeland.nl/sites/default/files/digitaalarchief/IB24_78df674f.pdf
https://www.zeeland.nl/sites/default/files/digitaalarchief/IB24_cd8d5d78.pdf

Veerse regels worden Zeeuws mogelijk als voorbeeld genomen. Daarnaast kan het ook zo zijn dat er Zeeuwse afspraken komen die strengere regels vragen dan wat nu besloten wordt. We proberen deze 2 lopende processen en de inhoud zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen.

In de Omgevingsverordening van de Provincie zijn al jaren duisternisgebieden opgenomen. Natura2000 gebied de Manteling van Walcheren (van de Dam bij Vrouwenpolder tot de Watertoren in Domburg) is een duisternisgebied en stiltegebied. Activiteiten die licht veroorzaken moeten in die gebieden zoveel mogelijk worden voorkomen en geluid zoveel mogelijk worden beperkt.

De Provincie heeft ook in haar beleid en uitvoering meer aandacht dan voorheen voor het behoud van donkerte. In het Milieuprogramma 2023-2027 heeft de

Provincie Zeeland voor duisternis/lichthinder als subdoel opgenomen: Beperken en voorkomen van lichtverontreiniging en het bevorderen en behouden van duisternis als kernkwaliteit in Zeeland. Met als indicatoren: Afname van lichtvervuiling t.o.v. 2013 (huidige bronnen zijn niet verder toegenomen en geen nieuwe gebieden van lichtvervuiling).

4. Het gebied rond de Sterrenwacht in Oostkapelle meer bescherming nodig heeft
[Astronomy Project Oostkapelle](#) is de Sterrenwacht aan de Duinbeekseweg 22a in Oostkapelle. De Sterrenwacht voert metingen uit voor een wereldwijd netwerk en investeert veel in apparatuur om dit mogelijk te (blijven) maken. De sterrenwacht werkt nauw samen met Sterrenwacht Phillipus Lansbergen uit Middelburg. Een deel van hun sterrenwacht apparatuur staat in Oostkapelle, omdat dit één van de donkerste plekken van Zeeland is. De sterrenwacht Oostkapelle voert ook voor de gemeente Veere metingen uit naar licht/donker. De Sterrenwacht heeft veel belang bij het donker blijven van de sterrenhemel (opwaarts licht), vooral in de nachtperiode van 23.00 tot 7.00 uur. Ook spelen de grote investeringen in meetapparatuur mee. Om voor de wetenschap en wereldwijde metingen te kunnen blijven doen, is meer 'garantie' nodig dat het donker genoeg blijft 's nachts (en bij voorkeur ook eerder op de avond). In de praktijk wordt het voor de sterrenwacht steeds moeilijker om voor hen storende lichtbronnen, bij bedrijven of particulieren, in goed overleg aan te laten passen. Een regel achter de hand is steeds meer nodig. De Sterrenwacht heeft hiervoor ook ingesproken en gepleit tijdens de commissie Ruimtelijke Ontwikkeling van september 2023 bij de 6^e herziening van het bestemmingsplan buitengebied. De sterrenwacht vraagt ook bij nieuwbouw en bij nieuwbouwwijken goed op bewust verlichten te letten. Gezien de woningbouwopgave komt er veel licht bij. Op dit moment kunnen we weinig doen aan storende verlichting van particulieren.
5. Uit de evaluatie van het Beleid voor Donker uit 2025 blijkt dat we meer moeten doen om onze doelen te halen
In februari 2025 evalueerde het college het Beleid voor Donker (Corsa nr. 25B.00967) en deze stond in juni 2025 ter kennisname op de lijst ingekomen stukken van de gemeenteraad (Corsa nr. 25B.00970). Uit de enquête die gehouden is op doemee.veere.nl kwam ook dat inwoners van de gemeente het beschermen van duisternis belangrijk vinden (92%, 260 respondenten) en vinden dat we hier als gemeente meer aan moeten doen (84%).

Proces

	6 weken inzage concept voor zienswijzen	
2 ^e helft oktober	Eventueel aanpassen n.a.v. zienswijzen	
2 november	Definitief voorstel bespreken in stafoverleg	
10 november 2026	College behandelen raadsvoorstel	
23 november 2026	Bespreking in raadscommissie RO	
10 december 2026	Besluitvorming door gemeenteraad	
Januari 2027	Regels meenemen in ontwerp wijziging Omgevingsplan 'buitengebied'	Als de regels door de gemeenteraad zijn vastgesteld zullen deze bij het proces van opname in Omgevingsplan inhoudelijk niet meer ter discussie staan. Pas als ze zijn opgenomen in het omgevingsplan zijn de regels in werking.
Zomer 2027	Vastelling omgevingsplan door gemeenteraad waar de regels voor donker/licht onderdeel van zijn.	Pas als de regels in het omgevingsplan staan zijn de regels in werking.

Voorstel regels

§1 Licht

Begrippen:

Skybeamer: een krachtige, roterende of vaste schijnwerper die één of meerdere smalle lichtbundels hoog de lucht in projecteert, vaak gebruikt bij evenementen, promoties of als visuele aandachtstrekker. Een laser of lichtprojector die geconcentreerde en intense lichtbundels naar boven straalt valt hier ook onder.

Overgangsrecht:

Het (standaard) overgangsrecht is niet van toepassing op de paragraaf Licht.

§ 1.1 Licht algemeen

Artikel 1.1 (toepassingsbereik)

Deze sub-paragraaf is van toepassing op uitstralend of reflecterend kunstlicht buiten of naar buiten.

Artikel 1.2 (specifieke zorgplicht lichthinder en lichtvervuiling)

Degene die een activiteit verricht waarbij uitstralend of reflecterend kunstlicht buiten of naar buiten vrijkomt, treft alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om lichthinder, lichtvervuiling en nadelige gevolgen voor de duisternis, gezondheid, biodiversiteit en ruimtelijke beeldkwaliteit zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Artikel 1.3 (verbod skybeamers en lichtshows)

1. Het is verboden om skybeamers -buiten of uitstralend of reflecterend naar buiten - te gebruiken of geïnstalleerd te hebben;
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, geldt niet indien voor het gebruik van een skybeamer een omgevingsvergunning is verleend voor een openbaar evenement van algemeen belang.

Artikel 1.4 (beschermingszone sterrenwacht)

1. Verlichting die uitstraalt boven de horizontaal, reflecteert of verstrooit in een straal van 1,5 km rondom de aanduiding 'sterrenwacht', dient dagelijks tussen 23.00 uur en 7.00 uur uitgeschakeld te zijn;
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien voor de activiteit een omgevingsvergunning is verleend voor voor een openbaar evenement van algemeen belang.

§ 1.2 Licht van een milieubelastende activiteit

Artikel 2.1 (toepassingsbereik)

Deze subparagraaf is van toepassing op uitstralend of reflecterend kunstlicht buiten of naar buiten veroorzaakt door een milieubelastende activiteit, niet zijnde openbare verlichting, lichtbundels van vuurtorens en wettelijk verplichte obstakelverlichting voor vliegverkeer.

Artikel 2.2 (toetsingskader lichthinder en lichtvervuiling)

Aan de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 1.2, wordt in ieder geval voldaan, als verlichting van een milieubelastende activiteit voldoet aan de landelijke Richtlijn Lichthinder van de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde (NSVV) (hierna: richtlijn). In zone E0, E1 en E2 als bedoeld in de richtlijn is de richtlijn ook van toepassing zonder dat zich een woning in het gebied bevindt. Bij het toetsen van lichtberekeningen, dienen fictieve toetspunten in het landschap gesimuleerd te worden.

Artikel 2.3 (geen reclameverlichting in buitengebied)

1. Een reclame-uiting buiten de bebouwde kom wordt niet verlicht;
2. Het eerste lid is niet van toepassing op reclame-uitingen op of bij benzinestations enabri's, mits de verlichting van de reclame-uitingen niet bewegen of knipperen en voldoen aan het bepaalde in artikel 1.2 en 2.2.

Artikel 2.4 (uitschakeling van reclameverlichting en gevelverlichting tijdens nachtelijke uren)

1. Reclameverlichting bij, aan of in gebouwen, gevelverlichting en verlichting van etalages en showrooms die van buitenaf zichtbaar zijn dient dagelijks tussen 23.00 uur en 7.00 uur uitgeschakeld te zijn;
2. Het eerste lid is niet van toepassing op verlichting die onderdeel uitmaakt van een locatie die aantoonbaar voor publiek geopend is gedurende (een deel van) de in lid 1 genoemde tijdsperiode, voor de duur van de opening.

Artikel 2.5 (opstellen en indienen lichtplan)

1. Ten minste vier weken voor de oprichting of wijziging van een milieubelastende activiteit die uitstralend licht veroorzaakt tijdens de uren van natuurlijke duisternis, wordt een lichtplan ingediend bij het bevoegd gezag. Deze milieubelastende activiteit:
 - a. Veroorzaakt een (potentieel) significante lichtemissie; en/of
 - b. Ligt in of straalt uit naar een E0 of E1 gebied, zoals bedoeld in de landelijke Richtlijn Lichthinder van de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde (NSVV); en of
 - c. Ligt in het duisternisgebied of invloedgebied zoals aangewezen in de Omgevingsverordening Zeeland.
2. Het lichtplan zoals bedoeld in het eerste lid bevat in ieder geval:
 - a. Een omschrijving en plattegrond van de armaturen, lichtbronnen, lichtkleur en lichtsterkte;
 - b. Een berekening die aantoont dat buitenverlichting en naar buiten uitstralende verlichting op verschillende toets-/meetpunten voldoet aan het bepaalde in artikel 1.2 en 2.2.

Artikel 2.6 (uitschakeling van verlichting voor het beoefenen van sport in de buitenlucht)

1. De verlichting behorend bij een gelegenheid voor het beoefenen van sport in de buitenlucht is uitgeschakeld:
 - a. Tussen 23.00 uur en 7.00 uur, en
 - b. Als er geen sport wordt beoefend en geen onderhoud plaatsvindt;
2. Het bepaalde in het eerste lid is ook van toepassing op verlichting voor het beoefenen van paardensport in de buitenlucht;
3. Het eerste lid is niet van toepassing tijdens incidentele festiviteiten zoals bedoeld in artikel 3.12 van de Verordening Fysieke Leefomgeving Veere.

Toelichting algemeen

§1 Licht

We stellen in deze paragraaf regels voor alle kunstverlichting. Het gaat om uitstralend of reflecterend kunstlicht buiten of naar buiten. En betreft niet alleen het beschermen van gehinderde personen of woningen, maar ook bescherming van gebieden, ruimtelijke kwaliteit, nachthemel, gezondheid en flora en fauna. Daarnaast draagt het bij aan energiebesparing en CO₂ reductie.

Los van deze regels in het gemeentelijke Omgevingsplan kunnen ook andere bestuursrechtelijke regels gelden zoals de provinciale Omgevingsverordening Zeeland en natuurregels uit de Omgevingswet of bestuursrechtelijke veiligheidsregels. Soms zijn deze strenger.

Wat gold al en wat is nieuw?

Voor bedrijven golden al regels vanuit de Wet Milieubeheer en het Activiteitenbesluit en de Provinciale Omgevingsverordening (voorheen Landschapsverordening). We pasten deze sinds het vaststellen van het Beleid voor Donker in 2018 ook vaker proactief toe. Vanwege het beleid, maar ook omdat hier steeds meer aandacht voor gevraagd werd door klachten en o.a. in bezwaarprocedures. De regels voor bedrijven zijn dus niet nieuw en pasten we afgelopen jaren al actief toe. Alleen de beschermingszone voor opgaand licht na 23.00 uur rond de sterrenwacht is nieuw voor bedrijven die niet in natuurgebied liggen en voor particulieren. Het reguleren van skybeamers/lichtshows is ook nieuw.

Voor particuliere verlichting en openbare verlichting gelden nu geen (milieu)regels voor verlichting. Wel natuurregels zoals gebieds- en soortenbescherming waarvan de uitvoering (voornamelijk) bij de provincie ligt. Vaak was de enige optie om lichthinder van bijvoorbeeld burens aan te vechten via het privaatrechtelijke spoor.

Hoe gaan we om met toetsing bij ruimtelijke plannen en bij vergunningverlening?

Bedrijven die een lichtplan moeten indienen, doen dat bij de vergunningaanvraag. In vooroverleg kunnen we dit al afstemmen. Net zoals regelmatig een akoestisch onderzoek of bodemonderzoek nodig is.

Hoe gaan we om met klachten, toezicht en handhaving?

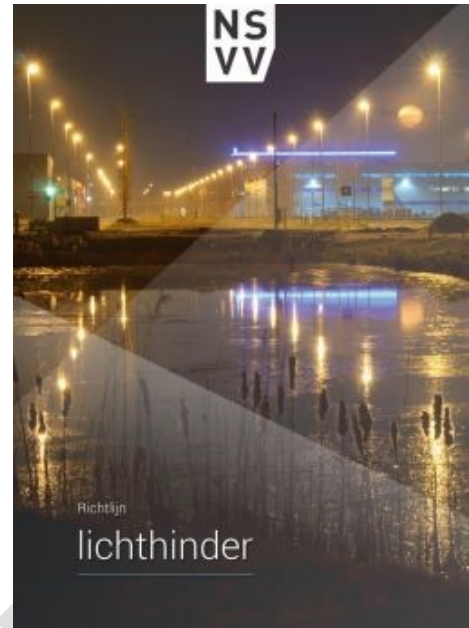
Als het gaat om toezicht en handhaving van deze artikelen is ons Vergunningverlening-, Toezicht- en Handhavingsbeleid van belang. Hierin gaan we uit van risicogerichte toezicht en handhaving. Het risico van verkeerde verlichting is in de meeste gevallen laag. Dat betekent dat we vooral toezicht houden via klachten en piepsysteem en met een passende prioriteit kunnen reageren op klachten. Voor 2026 is een geringe capaciteit beschikbaar voor toezicht op licht en donker vanuit het Beleid voor Donker. Zowel voor onze eigen milieutoezichthouder als bij uitvoering door de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zeeland. De toegekende capaciteit voor toezicht op licht en donker zal in het Vergunningverlening- Toezicht – en Handhavingsprogramma jaarlijks afgewogen worden door het college.

Wat is de Landelijke richtlijn lichthinder van de NSVV?

Dit is een richtlijn die is opgesteld door landelijke licht(hinder) experts. Het is een in Nederland unieke en veel gebruikte richtlijn om lichthinder objectief te kunnen toetsen aan de bestaande zorgplicht. Lichthinder komt de laatste jaren steeds vaker voor en wordt steeds vaker getoetst. Afgelopen 10 jaren heeft ook de Raad van State dit instrument als algemeen toetsinstrument bevestigd in diverse uitspraken.

<https://www.nsvv.nl/publicaties/richtlijn-lichthinder-2020/>

De richtlijn is nu (juli 2026) nog betaald en is op afspraak bij de gemeente Veere en RUD Zeeland gratis ter inzage. Binnenkort komt deze gratis online ter inzage.

Toelichting per artikel

Licht algemeen

Toelichting artikel 1.1 (toepassingsbereik)

We stellen in deze paragraaf regels voor het voorkomen en beperken van lichthinder en lichtvervuiling door alle kunstverlichting, waaronder die van bedrijven, particulieren en openbare verlichting. Het gaat om uitstralend of reflecterend kunstlicht buiten of naar buiten.

Toelichting artikel 1.2 (specifieke zorgplicht lichthinder en lichtvervuiling)

In dit artikel stellen we een specifieke zorgplicht voor het voorkomen van lichthinder en het behouden en verbeteren van het (donkere) landschap. Voor bedrijven (milieubelastende activiteiten) koppelen we in artikel 2.2. de Landelijke Richtlijn Lichthinder als toetsingskader. Voor particulieren of openbare verlichting zoeken we hier zo mogelijk aansluiting bij. Voor openbare verlichting betrekken we ook de geldende richtlijnen, NEN-normen en beleid voor openbare verlichting.

Toelichting artikel 1.3 (verbod skybeamers en lichtshows)

Skybeamers veroorzaken lichtvervuiling. Afgelopen jaren hadden we een verbod op skybeamers opgenomen in onze Algemene Plaatselijke Verordening naar aanleiding van klachten over skybeamers in de gemeente. De laatste jaren zagen we geen skybeamers in de gemeente. Vanwege het behoud van het (donkere) landschap en duisternis staan we deze nog steeds niet toe. Ook willen we lichtshows met lasers of lichtprojectoren reguleren. Het college kan hiervoor vergunning verlenen bij een openbaar evenement van algemeen belang.

Toelichting artikel 1.4 (beschermingszone sterrenwacht)

Dit artikel heeft als doel een beschermingszone rond de sterrenwacht te maken waarin naar boven gericht kunstlicht uit moet zijn tussen 23.00 uur en 7.00 uur. Dit was al van toepassing voor bedrijven die in het natuurgebied eromheen liggen, omdat zij vanuit de Richtlijn Lichthinder al geen opgaand licht mogen hebben (Upward Light Ratio = 0). Met dit artikel verbieden we naar boven gericht kunstlicht ook voor overige bedrijven, particulieren en openbare verlichting in de zone.

De Sterrenwacht in Oostkapelle ondervindt in toenemende mate hinder van strooilicht voor de zichtbaarheid van de sterrenhemel en het uitvoeren van (wereldwijd gebruikte) metingen en observaties. Als de sterrenwacht last had van verlichting, dan gingen ze in overleg met de betreffende lichtbronhouder voor een oplossing. De laatste jaren blijkt dat steeds lastiger. De lichthinder wordt ook dusdanig dat het uitvoeren van goede metingen in het gedrang kan gaan komen. Om metingen te kunnen blijven doen (en daarmee samenhangende grote investeringen in apparatuur) vragen ze om een beschermingszone, die afdwingbaar is als dat nodig is.

Het belangrijkste is het voorkomen van opgaand licht in de zone rondom de sterrenwacht in de nachtperiode. In de Richtlijn Lichthinder is een beschermingszone aangegeven voor landelijk erkende observatoria. Deze is echter dusdanig ruim en streng dat die op de huidige locatie van de sterrenwacht in Oostkapelle, dicht bij de kern Oostkapelle gelegen, niet realistisch is. We hebben overlegd met de Sterrenwacht Astronomy Project in Oostkapelle en Sterrenwacht Philippus Landsbergen uit Middelburg (zij werken samen en gebruiken vooral Oostkapelle voor officiële observaties). We komen tot een compromis in dit artikel, dat hopelijk voorlopig genoeg bescherming biedt. De nachtperiode die de

Richtlijn Lichthinder aangeeft is van 23.00 uur tot 7.00 uur. Daar sluiten we in dit artikel bij aan.

Licht van een milieubelastende activiteit

Toelichting artikel 2.1 (toepassingsbereik):

Dit artikel koppelt de regels voor kunstlicht in deze sub-paragraaf aan (alleen) een milieubelastende activiteit zoals bedoeld in de Omgevingswet. Dit is vaak een bedrijf, maar kan in sommige gevallen ook een particuliere activiteit zijn die veel milieubelasting veroorzaakt.

Toelichting artikel 2.2 (toetsingskader lichthinder en lichtvervuiling):

Omdat een zorgplicht vrij algemeen is en voor uitvoering in de praktijk niet altijd voldoende specifiek en meetbaar, geven we in artikel 2.2 aan hoe milieubelastende activiteiten in ieder geval aan de zorgplicht uit artikel 1.2 kunnen voldoen.

Aan de zorgplicht wordt voldaan als wordt voldaan aan de uitgangspunten van de Landelijke Richtlijn Lichthinder. De richtlijn geeft grenswaarden voor diverse soorten gebieden en soorten lichtbronnen. De formulering van dit artikel laat ook andere opties open om aan te tonen dat aan de zorgplicht wordt voldaan. Omdat het een betaalde richtlijn is koppelen we deze richtlijn (nog) niet bindend aan het Omgevingsplan. In de praktijk in Nederland is het nu wel het enige juridisch erkende instrument om lichthinder te toetsen. De richtlijn is kosteloos ter inzage bij de gemeente, Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zeeland en DCMR Milieudienst Rijnmond en is bekend bij veel bureaus die lichtplannen maken. Er loopt op landelijk niveau onderzoek om via een andere financieringssystematiek de richtlijn gratis te maken voor gebruikers.

Toelichting artikel 2.3 (geen reclameverlichting in buitengebied):

Een reclame-uiting is een publieke aanprijzing van een bedrijf, een product of een dienst. In de provinciale Omgevingsverordening Zeeland (en daarvoor landschapsverordening) is al vele jaren opgenomen dat reclameverlichting in het buitengebied niet is toegestaan. Ook het aanlichten van reclame valt hieronder.

Ook in onze Nota ruimtelijke kwaliteit (voorheen welstandsnota) is opgenomen dat lichtreclames in het buitengebied niet toelaatbaar zijn omdat deze vooral 's avonds als zeer opzichtig ervaren worden. Dit sluit aan bij de zorgplicht van het beperken en voorkomen van lichthinder. We nemen deze regel als gemeente op vanuit het belang en bevoegdheid van het voorkomen van lichthinder en zorg voor de ruimtelijke kwaliteit. We maken een uitzondering voor reclame opabri's en tankstations, omdat dit aansluit bij de uitzonderingen in de provinciale omgevingsverordening en de huidige praktijk. Deze reclameverlichting moet wel alsnog voldoen aan de zorgplicht en Landelijke Richtlijn Lichthinder via artikel 1.2 en 2.2.

Toelichting artikel 2.4 (uitschakeling van reclameverlichting en gevelverlichting tijdens nachtelijke uren):

Reclame-, gevel-, showroom- en etalageverlichting draagt aanzienlijk bij aan lichtvervuiling, vooral in stedelijke gebieden en kernen. Onder gevelverlichting verstaan we ook gevelaanlichting en licht-strips langs gevels, dakranden en bouwcontouren.

Na 23.00 uur neemt de noodzaak voor commerciële zichtbaarheid sterk af, het rendement van reclameverlichting is zeer laag tijdens deze uren. Uitschakeling helpt bij het beperken van lichthinder en draagt bij aan energiebesparing. Dit sluit aan bij de energiebesparingsplicht en ons duurzaamheidsbeleid. Het tijdvak van 23.00-7.00 sluit aan bij de nachtperiode uit de Landelijke Richtlijn Lichthinder. Met reclameverlichting bedoelen we ook het aanlichten van reclame.

De uitzondering van lid 2 geldt voor bedrijven die aantoonbaar voor publiek geopend zijn in de nachtperiode op de locatie van de reclame. Het gaat bijvoorbeeld om horeca die langer dan 23.00 uur geopend is en mag zijn. Voor hotels geldt de uitzondering alleen als er 's nachts ingecheckt kan worden. Entree- of veiligheidsverlichting is toegestaan in die periode, mits deze past binnen de kaders van artikel 1.2 (algemene zorgplicht lichthinder) en artikel 2.2 (toetsingskader lichthinder).

Toelichting artikel 2.5 (opstellen en indienen lichtplan):

Om objectief en juridisch aan te tonen dat (geplande) verlichting voldoet vragen we om een lichtplan. Hierin wordt met berekeningen aangetoond of de verlichting kan voldoen aan de regels. De verlichtingssterkte en lichtsterkte moeten worden berekend op verschillende punten op gevels van woningen of gebied om het bedrijf of activiteit heen. We vragen een lichtplan bij milieubelastende activiteiten die:

- een - potentieel - significante lichtemissie veroorzaken, zoals industriële bedrijven, tankstations, supermarkten, showrooms en (bedrijven met) lichtreclame. We maken in dit artikel geen uitputtende opsomming, zodat ook bedrijven of activiteiten met een mogelijke grote lichtbelasting die we nu nog niet voorzien, hieronder vallen. En/of:
- (gedeeltelijk) liggen in of uitstralen naar E0 of E1 gebied zoals bedoeld in de landelijke Richtlijn Lichthinder van de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde (NSVV). Dit zijn bedrijven of activiteiten die in natuurgebied en in landelijke gebieden ver van woonkernen liggen. De Richtlijn Lichthinder gaat uit van verschillende zoneringen die bepaald worden door de aard van de omgeving. We willen een zoneringkaart van de gemeente Veere vaststellen om de Richtlijn beter toe te kunnen passen. Het nu aangewezen donker gebied in het Beleid voor Donker valt in ieder geval onder deze zones. En/of:
- liggen in duisternisgebied of invloedsgebied zoals aangewezen in de Omgevingsverordening Zeeland. Hier gaat het om bedrijven of activiteiten die (gedeeltelijk) liggen in het door de Provincie Zeeland aangewezen duisternisgebied of invloedsgebied. [duisternisgebieden en in het invloedsgebied | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen](#)

Toelichting artikel 2.6 (uitschakeling van verlichting voor het beoefenen van sport in de buitenlucht)

Dit artikel gaat over de tijd waarop verlichting bij bijvoorbeeld sportvelden en andere locaties voor het beoefenen van sport uit moet zijn. Het geldt voor milieubelastende activiteiten. Deze regel gold al jaren via landelijke regels en we hebben dit beleidsarm overgenomen. Omdat er soms (landelijk) onduidelijkheid over was hebben we nadrukkelijk toegevoegd dat dit ook geldt voor verlichting voor het beoefenen van paardensport. Er is de keus om de eindtijd naar bijvoorbeeld 22.00 uur te zetten, maar we hebben er voor gekozen de huidige situatie voort te zetten. Omdat iedereen daar nu aan gewend is en omdat met deze situatie rekening is gehouden voor het beperken en voorkomen van overlast in bestaande situaties.

Zoneringskaart licht en donker

We willen een zoneringskaart van de gemeente Veere vaststellen om de Landelijke Richtlijn Lichthinder beter toe te kunnen passen. De richtlijn lichthinder gaat uit van verschillende zoneringen die bepaald worden door de aard van de omgeving. Het is wenselijk dat het gemeentebestuur deze vaststelt, op basis van feitelijke gebiedskenmerken, welke zone we waar in de gemeente hanteren. Dit geeft duidelijkheid over welk bedrijf of activiteit binnen welke zone valt. Nu onderbouwen we dit per geval op basis van de feitelijke gebiedskenmerken. Het is duidelijker en geeft meer rechtszekerheid als we deze zones vooraf bestuurlijk vaststellen.

Zones uit de richtlijn lichthinder inclusief gebiedskenmerken en omschrijving waarop deze van toepassing zijn:

Zone	Omschrijving
E0	Intrinsiek duistere gebieden In het algemeen UNESCO sterrenlicht reservaten, IDA-duisternisgebieden en belangrijke optische astronomische observatoria
E1	Gebieden met een zeer lage omgevingshelderheid In het algemeen natuurgebieden en landelijke gebieden ver van woonkernen
E2	Gebieden met een lage omgevingshelderheid In het algemeen buitenstedelijke en landelijke (woon)gebieden
E3	Gebieden met een gemiddelde omgevingshelderheid In het algemeen stedelijke (woon)gebieden
E4	Gebieden met een hoge omgevingshelderheid In het algemeen stedelijke gebieden met nachtelijke activiteiten, zoals uitgaanscentra en industriegebieden

We gaan uit van de volgende indeling en uitgangspunten voor de gemeente Veere:

Gebied E0 (duisternisgebied)	Niet aanwezig in de gemeente Veere
Gebied E1 (natuurgebied)	- N2000 gebieden Zeeland natura 2000 - Duisternisgebied en invloedsgebied provinciale omgevingsverordening duisternisgebieden en in het invloedsgebied Overheid.nl > Officiële bekendmakingen - Huidig donkerbeleidgebied gemeente Veere Gebieden en kaart Gemeente Veere - Natuur netwerk Zeeland gebieden https://kaarten.zeeland.nl/map/atlasvanzeeland natuur>natuurbeheerplan Zeeland 2026>Natuur Beheerplan historisch 2026 In deze gebieden is duisternis een kwaliteit en verlichten gebeurt bewust en binnen de grenswaarden van de richtlijn lichthinder voor gebied E1. Dit betekent dat licht beperkt is toegestaan en aan allerlei eisen moet voldoen conform de Richtlijn lichthinder. Een voorbeeld hiervan is dat opwaarts licht (boven de horizontaal) niet is toegestaan in het geval van armaturen.

Gebied E2 (landelijk gebied)	• Overig buitengebied voor zover het niet onder de beschrijving van de gebieden onder E1 valt.
Gebied E3 (stedelijk gebied)	• Bebouwde kom • Bedrijventerreinen
Gebied E4 (stadscentrum/industriegebied)	Niet aanwezig in de gemeente Veere

Voor een bedrijf of activiteit die in verschillende zones valt, gaan we uit van de strengste zone voor de hele milieubelastende activiteit of het plan.

We kijken bij toepassing van de richtlijn niet alleen naar gehinderden/hinder op gevels, maar ook naar lichthinder/-vervuiling op de nabij gelegen zone of het gebied waar deze buiten op uitstraalt. Waarbij we het gebruik van raambekleding alleen mee laten tellen als deze automatisch ingesteld wordt en niet afhankelijk is van menselijk handelen.

Als een bedrijf of activiteit licht uitstraalt richting een andere zone dan de zone waar deze in ligt, dan gelden voor dat uitstralend kunstlicht ook de regels van de zone waar deze op uitstraalt.

Als een ontwikkeling of bouwplan in een zone ligt die door het bouwplan wijzigt, dan gaan we voor toetsing uit van de nieuwe/toekomstige zone. Als er bijvoorbeeld een bouwplan voor een bedrijf wordt ingediend met een uitbreiding van een bedrijventerrein, waarvan de huidige bestemming nog E2 buitengebied is. Door realisatie van het plan wordt het E3 stedelijk gebied. Dan toetsen we het bouwplan aan E3.